

Sipoon kunnan toimenpideohjelma Nollatoleranssi kiusaamiselle

1. Jokainen sipoolaiskoulu laatii oman, koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman, joka ottaa huomioon juuri kyseisen koulun tarpeet ja erityispiirteet. Koulujen oppilashuoltosuunnitelmiin tulee sisältyä Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Jokaisen koulun tulee laatia kyseinen suunnitelma ja päivittää sitä vuosittain. Suunnitelmaan tulee sisältyä konkreettisia toimenpiteitä turvallisen kouluarjen turvaamiseksi. Suunnitelmaan tulee sisältyä kiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma, jossa koulun omat erilliset ratkaisut on otettu huomioon. Oppilaat ja huoltajat osallistuvat oppilashuoltosuunnitelman laadintaan, ja suunnitelmista keskustellaan yhteisissä rehtoritapaamisissa. Koulujen oppilashuoltosuunnitelmat ovat olennainen osa koulujen lukuvuosisuunnitelmia, jotka koulutusjaostot hyväksyvät vuosittain. Nollatoleranssi kiusaamista vastaan kirjataan kaikkien koulujen lukuvuosisuunnitelmiin.
2. Sipoon kaikissa peruskouluissa on käytössä kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma KiVa Koulu. Ohjelmassa on omat sivustonsa myös huoltajille (www.kivakoulu.fi). Jokaiseen kiusaamistilanteeseen puututaan erikseen ohjelman toimintaperiaatteiden mukaisesti. KiVa Koulu on kiusaamiseen ehkäisemiseen kehitetty toimenpideohjelma. Se perustuu tutkimustietoon, minkä vuoksi koulumme käyttävät sitä. Konkreettisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi lukuvuoden aikana pidettävät KiVa Koulu -oppitunnit sekä materiaalit, joita sekä opettajat että huoltajat voivat hyödyntää. KiVa Koulu -toimenpideohjelma on osa kouluissa sovellettavaa kiusaamista ehkäisevää toimintaa. Toiminnan painopisteenä on ennaltaehkäisevä työ, lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen sekä sosiaalisten ja tunnetaitojen harjoittelu. Koulut hyödyntävät myös muita materiaaleja ja kiusaamisen vastaisia ohjelmia (esim. Friends ja Askeleittain). Myös tukioppilastoiminnalla on koulu yhteisön kannalta suuri rooli.
3. Oppilaiden terveydentilaa ja heidän kokemaansa turvallisuudentunnetta seurataan Sipoossa myös erilaisten kyselyiden avulla. Esimerkiksi valtakunnallinen, Terveystien ja hyvinvoinnin laitoksen laatima Kouluterveyskysely tehdään joka toinen vuosi. Vuosiluokkien 3–9 oppilaita pyydetään Sipoossa vuosittain vastaamaan kouluviihtyvyyttä kartoittavaan kyselyyn. Yksittäiset koulut voivat myös tehdä oppilailleen omia kyselyitä kartoittaakseen koulussa viihtymistä ja koulupäivien koettua turvallisuutta.

4. Kouluissa lasten- ja nuorten yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia lisätään sekä opetussuunnitelman mukaisesti toteutetuilla kehittämishankkeilla että oppilashuolto- ja opiskelijahuoltolain mukaista yhteisöllistä oppilashuoltotyötä tekemällä. Oppilashuollon ohjausryhmä vahvistaa vuosittain lasten ja nuorten hyvinvointia tukevan teeman. Yhteistyötä tehdään myös nuoriso-, kulttuuri- ja vapaa-ajantoimen kanssa. Koulujen oppilashuoltoryhmiin kuuluu myös huoltajien ja oppilaiden edustajia.
5. Viranomaisten ja osastojen välistä kattavaa moniammatillista yhteistyötä kehitetään ja pidetään yllä. Säännöllisesti järjestettävissä viranomaistapaamisissa keskustellaan koulujen turvallisuudesta sekä pyritään ennaltaehkäisemään kouluissa tapahtuvaa kiusaamista ja väkivaltaa. Yhteistyöfoorumin osanottajiin kuuluu rehtoreita, poliitikkoja, viranhaltijoita, oppilashuollon henkilökuntaa, nuoriso-ohjaajia, poliisiviranomaisia sekä kunnan lasten, nuorten ja perheiden palvelujen edustajia.

Åtgärdsprogram för nolltolerans mot mobbning i Sibbo kommun

1. I Sibbo utarbetar varje skola en egen skolspecifik elevvårdsplan där den egna skolans behov och särlösningar kan beaktas. I skolornas elevvårdsplaner ska en Plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasserier ingå. Denna plan utarbetas och uppdateras årligen i varje skola och innehåller tydliga och konkreta handlingsåtgärder, som ska vidtas för att upprätthålla en trygg skolvardag. Planen ska innehålla en handlingsplan mot mobbnings där skolans egna för skolans egna särlösningar beaktas. Elever och vårdnadshavare är involverade i uppgörandet av elevvårdsplanen och planerna diskuteras på gemensamma rektorsmöten. Skolornas elevvårdsplaner är en del av skolans läsårsplaner, som godkänns årligen av utbildningssektionerna. Nolltolerans mot mobbning antecknas i alla skolors läsårsplaner.
2. Åtgärdsprogrammet mot mobbning Kiva skola tillämpas i alla grundskolor i Sibbo. Programmet har egna sidor också för vårdnadshavarna (www.kivakoulu.fi). Man ingriper i varje enskilt mobbningsfall enligt programmets verksamhetsprinciper. KiVa Skola är ett åtgärdsprogram mot mobbning som baserar sig på forskning och används därför i våra skolor. Konkreta åtgärder är till exempel KiVa lektioner som hålls under läsåret och material som finns lätt tillhanda för läraren och vårdnadshavaren. KiVa skola -åtgärdsprogrammet är en del av all den mobbningsförebyggande verksamheten som tillämpas i skolorna. Tyngdpunkten i verksamheten ligger på förebyggande arbete, utökande av barns och ungas välfärd samt utvecklande av sociala och emotionella färdigheter. Skolorna använder också annat material och program som förebygger mobbning (till exempel Friends och Askeleittain). Stöd- och vänelevsverksamheten har också en viktig roll i skolsamfundet.
3. I Sibbo följer vi upp elevernas upplevda trygghet och hälsa genom olika enkäter. Bland annat den nationella enkäten Hälsa i skolan som görs av Institutet för hälsa och välfärd vartannat år. Sibbo kommun ber elever i årskurserna 3–9 årligen besvara en enkät angående trivseln i skolorna. Enskilda skolor kan också genomföra egna förfrågningar till sina elever som berör trivsel och trygghet i skolvardagen.
4. I skolorna utökas barns och ungas gemenskap, delaktighet och möjligheter att påverka med hjälp av utvecklingsprojekt, i enlighet med läroplanen samt genom att bedriva en generellt inriktad elevvård

i enlighet med lagen om elev- och studerandevård. Elevvårdens styrgrupp fastställer årligen ett tema som stöder barns och ungas välfärd. Man samarbetar också med ungdoms-, kultur- och fritidsväsendet. Vårdnadshavarna och eleverna har representanter i skolornas elevvårdsgrupp.

5. Ett övergripande mångprofessionellt samarbete myndigheter och avdelningar emellan utvecklas och upprätthålls. Man möts regelbundet och diskuterar trygghet, mobbning och våld i skolvardagen i förebyggande syfte. I detta samarbetsforum ingår rektorer, politiker, tjänstemän, elevvårdspersonal, ungdomsledare, polismyndigheter och tjänster för barn, unga och familjer i kommunen.